

Դավիթ Պողոսյան
Անիի հնադարան – 120

Նկ. 1. «Անի-Մատյան Հնադարանի ներքին փեսքը/ Հնադարանը Աշուր Ողորմածի օրոք կառուցված շենքում է գեղեղված, հեղազայում Մանուչեի մզկիթ»։ 1912 թ. Արամ Վրոյրի կողմից արված լուսանկարն ու իր իսկ մեկնաբանությունը: Սևանկար (9 x 13 սմ), Պարմանշակության արգելաթանգարանների և պարմական միջավայրի պահպանության ծառայություն, Ա. սև 1-254:

Նկ. 2. «Անի-Մանուչեի մզկիթի» ընդհանուր փեսքը հյուսիս-արևելյան կողմից: Լուսանկարը՝ Թորոս Թորամանյանի, 1912 թ.: Սևանկար (18x24 սմ), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ Ն 559:

Նկ. 3. Գագիկ Ա. Բագրատունի թագավորի արձանը (դիմացից) «Մատյան հնադարանում»: Լուսանկարը՝ Արամ Վրոյրի, 1907 թ.: Սևանկար (13x18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ Ն 4164:

Նկ. 4. Արամ Վրոյրի լուսանկարում Անիի նորակառույց թանգարանի ներքին տեսքից մի հարված է, որն անվանվում է «Քարեդարան» (1910 թ.): Սևանկարը (9 x 13 սմ) Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն, Ա. սև 1-300:

Նկ. 5. Արամ Վրոյրի կողմից 1914 թ. արված այս լուսանկարում կարելի է տեսնել Անիի «Գիրարշավի շենքը և Քարեդարանը»: Սևանկար (18 x 24 սմ), Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն, Ա. սև 1-41:

Նկ. 6. Անիի «Քարեդարանը» այսպես ավերված է արձանագրել արշավախմբի հայրնի անդամ Աշխարհբեկ Քալանթարը 1920 թ. սկզբին: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 6630:

Նկ. 7. Արքաշես Կրույրի լուսանկարում Հայաստանի պարմության պետական թանգարանի Անիի մշտական ցուցասրահն է 1945 թ.: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 6866:

Նկ. 8. Հատված Հայաստանի հնությունների պահպանության կոմիտեի շենքում 1930-1931 թթ. կազմակերպված հնագիտական ցուցահանդեսից: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 2884:

Նկ. 9. Հռիփսիմե եկեղեցու ներսի հնագիտական ցուցադրությունը 1936 թ., երբ այսպես էր գործում էր Վաղարշապատի հնագիտական թանգարանը: Արտաշես Վրոյրի կողմից արված լուսանկարը թույլ է տալիս պարկերացում կազմել Կ. Ղաֆադարյանի կողմից եկեղեցու ներսում կազմակերպված ցուցադրության մասին: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ Ն 6653:

Նկ. 10. Հռիփսիմեի հնադարանի Զվարթնոցի ցուցասրահը, 1931 թ.: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարմության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 3023:

Նկ. 11. Զվարթնոցի 1937 թ. կառուցված թանգարանի շենքը: Լուսանկարը՝ Կ. Ղաֆադարյանի, 1937: Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարունության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 3435:

Նկ. 12. Գլինի հնավայրին կից կազմակերպված թանգարանի ցուցադրությունը 1956 թ: Լուսանկարիչ՝ Պողոս Գրիգորյան, Սևանկար (13 x 18), Հայաստանի պարունության թանգարան, ՀՊԹ, Ն 7764:

АНН. «Улица Марра» съ водопроводом.

Մեծ. «Փողոց Մարրի» ջրափակ.

Նկ. 13-14. Անիի հնադարանի կողմից թողարկված բացիկներից մեկի դիմերեսն ու դարձերեսը: Վերնագրված է «Անի. «Փողոց Մարրի» ջրափակով», դարձերեսին նշված է «Անիի Հասարանի Հրատարակություն»: Բացիկ, Հայաստանի պարունության թանգարանի գիրատածանարակ հավաքածու, N 614:

Мария Медведева

«Анийская школа» Н. Я. Марра:
особенности восприятия в академической науке

Рис. 1. Николай Яковлевич Марр в Ани, 1909 г. ФО НА ИИМК РАН. Отп. О.1067/17.

Рис. 2. I отделение Анийского музея древностей. Фото С.С. Согомоняна, 1906 г. ФО НА ИИМК РАН. Нег. III 1152.

Рис. 3. Помещение I Отделения Анийского музея древностей. 20.X.1919 г. ФО НА ИИМК РАН. Отп. О.1739/38.

Рис. 4. Прощание с Н.Я. Марром в Мраморном дворце в Ленинграде, декабрь 1934 г. ФО НА ИИМК РАН. Отп. Q 522/6.

Քրիստիան Արզումանյան

Անիի պեղումները հայկական ինքնության վերածնման ճանապարհին

Նկ. 1. Անիի պեղումներ: ՀՊԹ, Գեղարվեստի ֆոնդ, Անիի հուշարձանների լուսանկարները, 2-րդ թղթապանակ 1-80:

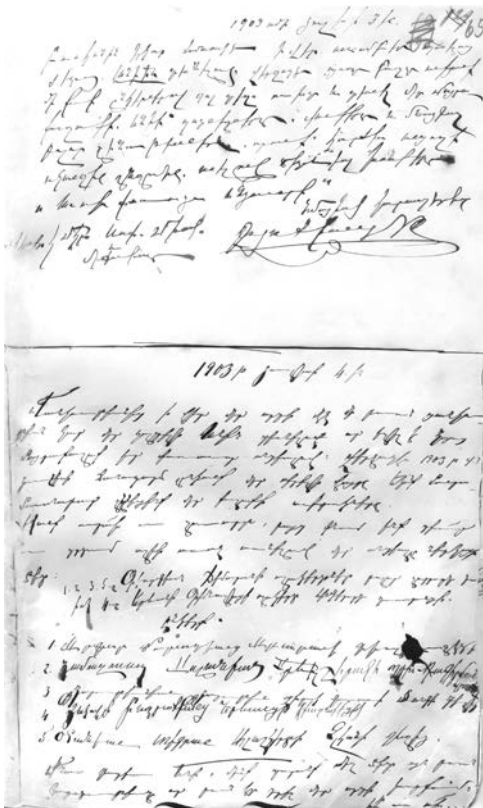
Նկ. 2. Անի. – 1914 թ. Չախից աջ, Ա. շարք – Ն. Մառ, Ալեքսանդրա Ալեքսենևա, Արամ Վրույր: Բ. շարք – Ա. Քալյանթար, Ն. Բունիաթյան, Տարագրու: Լուսանկարը Արտաշես Վրույրի «Անիում» գրքից:

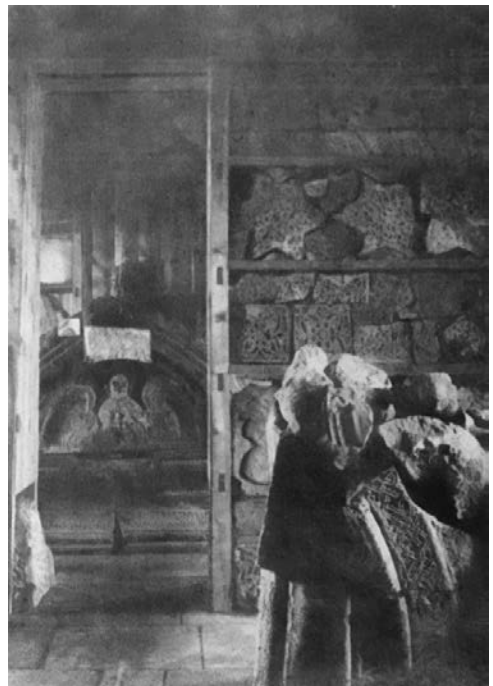
Նկ. 3. Ն. Մառի արխիվը Ս. Պետրերբուրգի Նյութական մշակույթի պարմության ինստիտուտում (լուսանկարը՝ Ա. Բորոխյանի):

Նկ. 4. Ասիի թանգարան: ՀՊԹ, Գեղարվեստի ֆոնդ, Ասիի հուշարձանների լուսանկարները, 2-րդ թղթապանակ 1-80:

Նկ. 5. Ասիի արավորությունների մարտանոմ Գևորգյան ճամբարանի և Երևանի գիմնազիայի սաների գրությունը (ՀԱԱ, ֆոնդ 57, Ցուցակ 1, Գործ 704, թերթ 65):

Նկ. 6. Ասի. – Զարդարան: Լուսանկարեց Արամ Վրույրը, 1913 թ. (լուսանկարը՝ Արդուշեստ Վրույրի «Ասիում» գրքից):

Մարիամ Օհանյան

Հովսեփ Օրբելու մասնակցությունը Անիի հնագիտական պեղումներին. Անիի հնադարանը

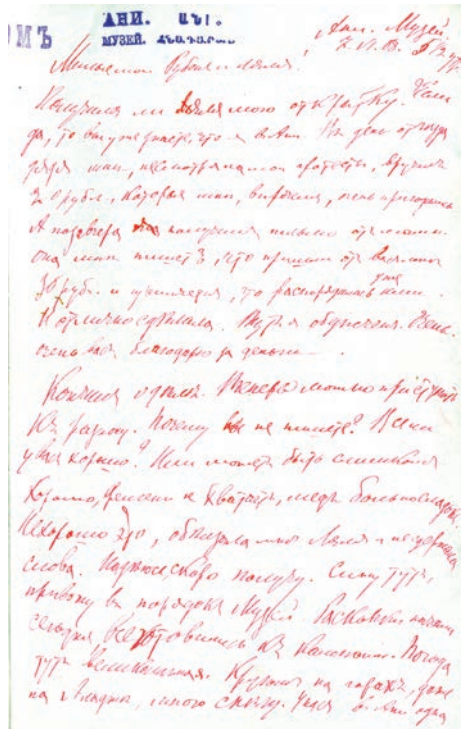
Նկ. 2. Եփկոյայնու Մառ (1864-1934):

Նկ. 2 Հովսեփ Օրբելիի Անիի թանգարանում, 1908 թ.:

Նկ. 3. Գաղիկ 1-ին Բագրատունու արձանը, 1908 թ.:

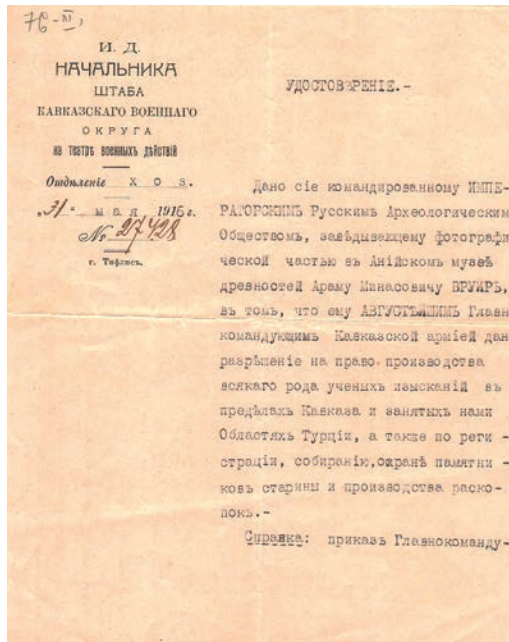
Նկ. 4. Հ. Օրբելու նամակը Ռ. Օրբելուն, Անի 1908 թ.:

Մարինե Հարոյան

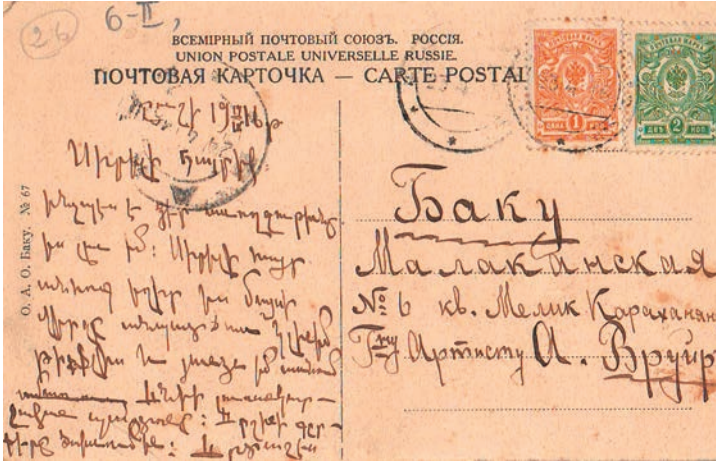
Անին Արամ եւ Արտաշէն Կրույրների ձեռագիր ժառանգությունում

Նկ. 1. Արամ Կրույրի ընտանիքը, Ասի, 1905: Չախից աջ՝ Արամ Կրույրը, որդին՝ Արտաշէսը, քրոջ աղջիկը՝ Նվարդ Բապիրյանը, քույրը՝ Հայկանուշը, մայրը՝ Մարիամը, կինը՝ Նունեն, դիմացը կանգնած են քրոջ որդին՝ Հայկը և որդին՝ Արա Կրույրը:

Նկ. 2. Անիի հնությունների թանգարանի լուսանկարիչ Արամ Կրույրի՝ Կովկասում և Թուրքիայում Ռուսական կայսրության բանակի գրադեցրած տարածքներում պեղումներ և ուսումնասիրություններ կատարելու թույլտվության վկայականը, Թիֆլիս, 1916 թ.:

Նկ. 3. Արրաշեն Վրույրի նամակը հորը՝ Արամ Վրույրին, Շուշի, 1916 թ.:

Նկ. 4. Արրաշեն Վրույրն իր աշխարհասենյակում:

81 *Увасмиңи Николай Анеди!*

Ваши две письма получили с благодарностью.
 Будете смеиходитесь ли за задержку ответа.
 В Ереване был исключительного большого и радост-
 ный праздник посвященный годовщине 30-
 летия основания Еревана. Однако, я не смог при-
 нять участие в общенародном торжестве, так-
 как меня постигло большое горе, скоропостиж-
 но скончалась в Ленинакане, в 34-летнем воз-
 расте любимый человек нашей семьи моя
 младшая сестра Чагик. В день смерти сестры
 я в Седраком Бархударяном наказанья на раз-
 валиках Гавуцтар в горах, выше Гярни.

В книге изданной итальянскими архитекторами
 я видел фотографию церкви, расположенной в Анис¹⁹¹¹
 абизон которой ²¹⁶ ~~я думаю~~ произвел В. Г. Крис-
 тиде этой церкви ^{как Вишундиль в Витини} ~~я думаю~~ ^{своей} ~~я думаю~~ ^{своей} ~~я думаю~~
 зарского отношения турок к христианским истори-
 ческим памятникам. Недавно великий Битур-
 муто письмо по адресу турок, которая уже приняла
 древнюю поговорку: «дом когось построить дом,
 то пригласи рабочих христиан, а если когось
 разрушить, пригласи рабочих турок»
 «В самом деле в турецкой столице никогда
 не было не видано, не слышано, чтобы рабочие
 турки заставляли бы работать на фабриках
 себе, но если нужно дом разрушить, то на это
 они идут с удовольствием в силу своего по-
 томственному инстинкту разрушать.»

Дорогой друг, уверен, что Ваше здоровье восстано-
 вилось и Вы стараетесь пополнить Ваши
 изуренная в области армянской архитектуры.

Слышал, что Анатолий Яковсон в журнале
 «Советская археология» выступил с унизкой статьей
 по поводу неправильных утверждений Судинашв.

9110
19380

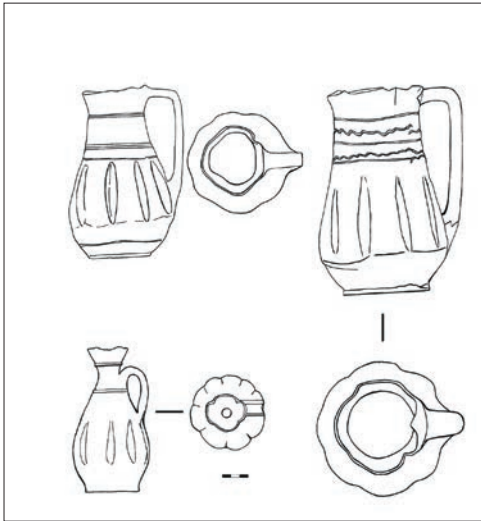
Նկ. 7. Արարչես Վրոյրի նամակը Նիկոլայ Տոկարսկին, Երևան, 1968 թ.:

Համազասպ Արրահամյան

Անիի և Դվինի խեցեգործական մշակույթների համադիր քննության փորձ

Նկ. 1. ՀՊԹ մշտական ցուցադրությունում Անիի խեցեգործական մշակույթին նվիրված հատվածը, լուս.՝ Ա. Աղիգյոզալյանի:

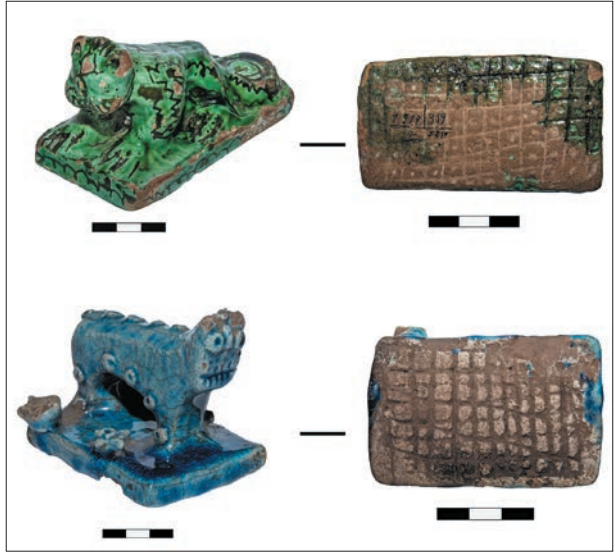
Նկ. 2. Միականթ սափորներ, Անի, 11-12-րդ դդ., ՀՊԹ 123/213, 123/226ա, 123/215, գրչանկարը՝ Մուշեղյանի, 1982, փախուրակ 14:

Նկ. 3. Նորախեցի սափոր միականթ, թերի, Դվին, 11-12-րդ դդ., ՀՊԹ 1907/143, լուս.՝ Ա. Աղիգյոզալյանի:

Նկ. 4. Ուղղանկյուն առարկա (հավանաբար դրոշմ), Անի, 12-13-րդ դդ., ՀՊԹ 123/265, լուս.՝ Ա. Ադիգյոզալյանի:

Նկ. 5. Կավե ջնարակապար արձանիկներ, Դվին, 12-13-րդ դդ., ՀՊԹ 1917/319, 3109/58, լուս.՝ Ա. Ադիգյոզալյանի:

Նկ. 6. Մոդկամանի հայրված ջնարակապար, Անի, ՀՊԹ 123/1065, լուս.՝ Ա. Ադիգյոզալյանի:

Անահիտ Մուշեղյան

Անիի դրամագիտական հավաքածուն համաձայն դրամագետ
Խաչատուր Մուշեղյանի հետազոտության

Խաչատուր Մուշեղյան

Ануш Тер-Минасян

Церковные сооружения города Ани в контексте развития архитектурных типов средневековой армянской архитектуры

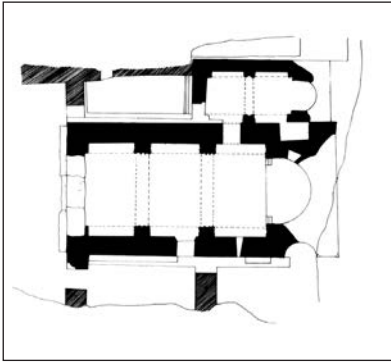

Рис. 1. Дворцовая церковь в цитадели Ани. План.

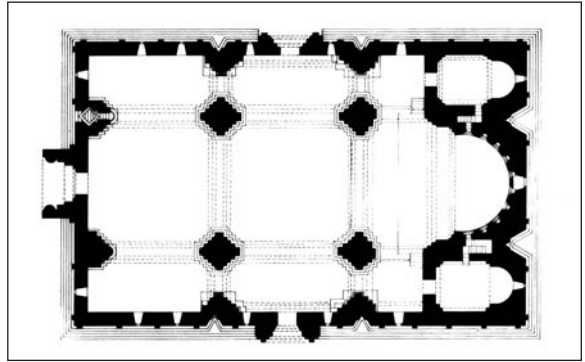

Рис. 2. Кафедральный собор Ани. План.

Рис. 3. Кафедральный собор. Вид с юго-востока. Фотография Микаэла Мазманяна (архив Национального музея-института архитектуры им. А. Таманяна).

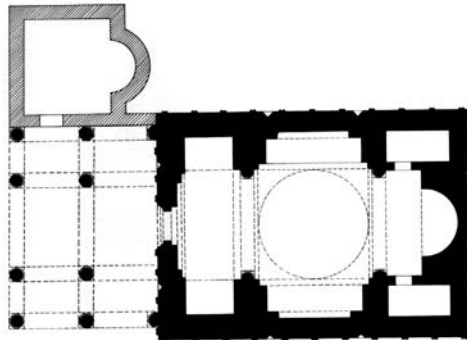

Рис. 4. Церковь Св. Григора (Тиграна иОненца) в Ани. План.

Рис. 5. Церковь Св. Григора (Тиграна
hОненца) в Ани. Вид с юго-запада.

Рис. 6. Церковь Св. Григора (Тиграна
hОненца) в Ани. Деталь декоративного
убранства. Фотография Микаэла Мазманяна
(архив Национального музея-института
архитектуры им. А. Таманяна).

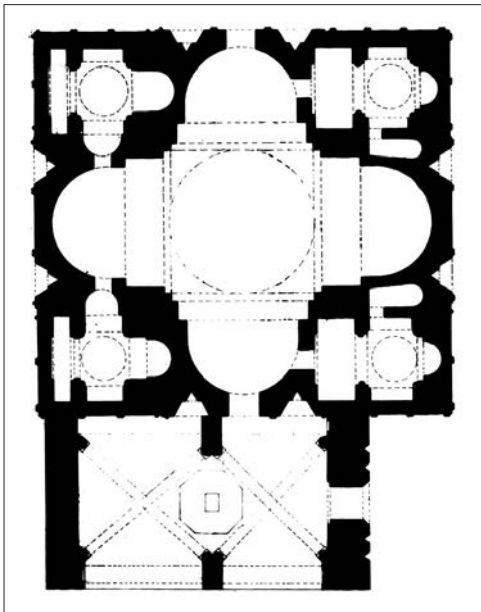

Рис. 7. Церковь Аракелоц
(Св. Апостолов) в Ани. План.

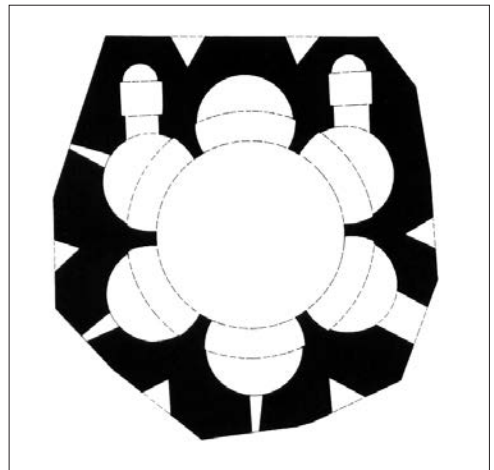
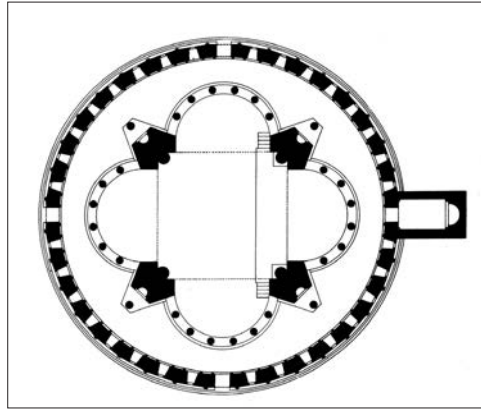
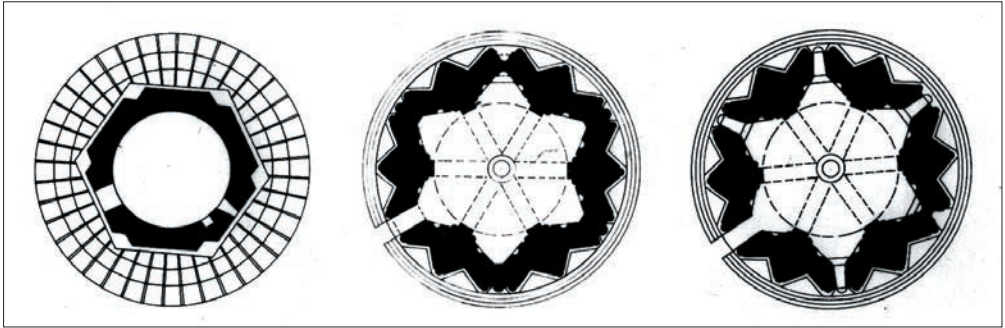

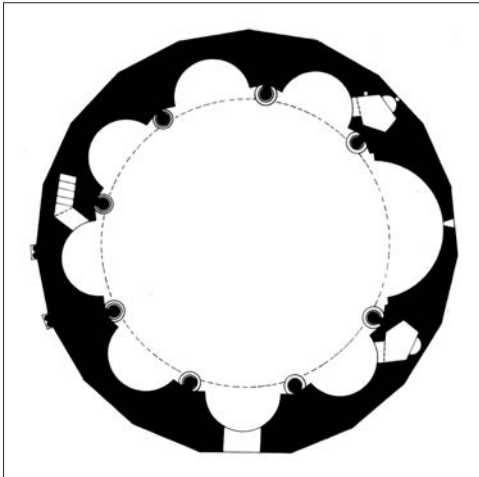
Рис. 8. Церковь Цитадели. План.

Րիս. 9. Ըրքով Տվ. Գրիգոր (Գադիկաշեն). Սլան.

Րիս. 10. Սասուշյա որքով. Սլանյ յրսով.

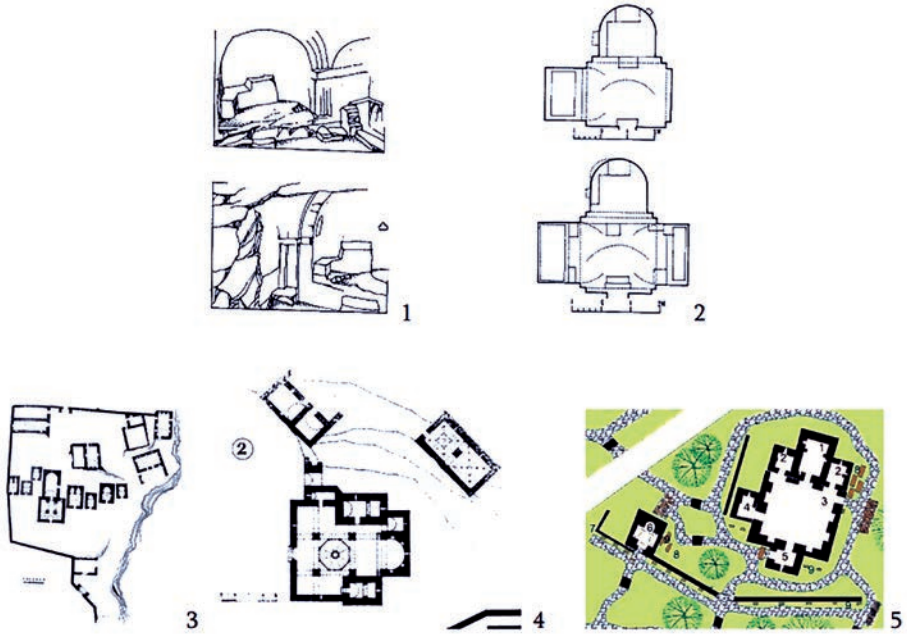
Րիս. 11. Ըրքով Տրբ Ամենարկիչ (Տվ. Վսեսպիտելյա). Սլան.

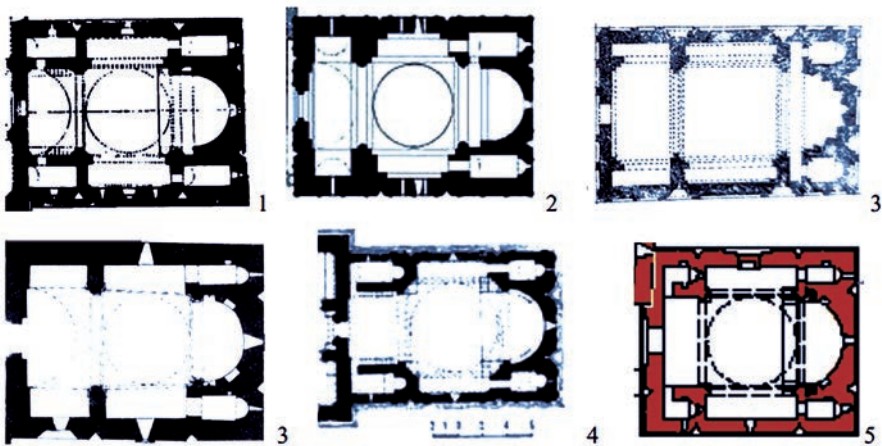
Րիս. 12. Ըրքով Տրբ Ամենարկիչ (Տվ. Վսեսպիտելյա). Օբիցիյ վիճ.

Լյուբա Կիրակոսյան

Անի-Շիրակի և Արցախի պաշտամունքային ճարտարապետության ընդհանրությունները

Նկ. 1. Եկեղեցիների թաղածածկ դահլիճի հորինվածքը. 1-2. Անիի ժայռափոր եկեղեցիներ, 3. Եղիշա Առաքյալ վանք, 4. Խաղարի վանք, 5. Հանդաբերդի վանք:

Նկ. 2. Եկեղեցիների գմբեթավոր դահլիճի հորինվածքային տիպը. 1. Հատինավանքի Սր. Ասրվածածին, 2. Անիի Տիգրան Հոնենցի Սր. Գրիգոր, 3. Մարմաշենի Կաթողիկե, 4. Գրչավանքի եկեղեցի, 5. Գանձասարի Սր. Հովհաննես Մկրտիչ, 6. Դաղիվանքի Արզու Խաթունի եկեղեցի:

1

2

3

4

Նկ. 3. Կոնստրուկտիվ խորշերը. 1. Ասիի Մայր տաճար, 2. Հատիճավանքի Սր. Ասրվաձաձին, 3. Գանձասարի Սր. Հովհաննես Մկրտիչ, 4. Գրչավանքի գլխավոր եկեղեցի:

1

2

3

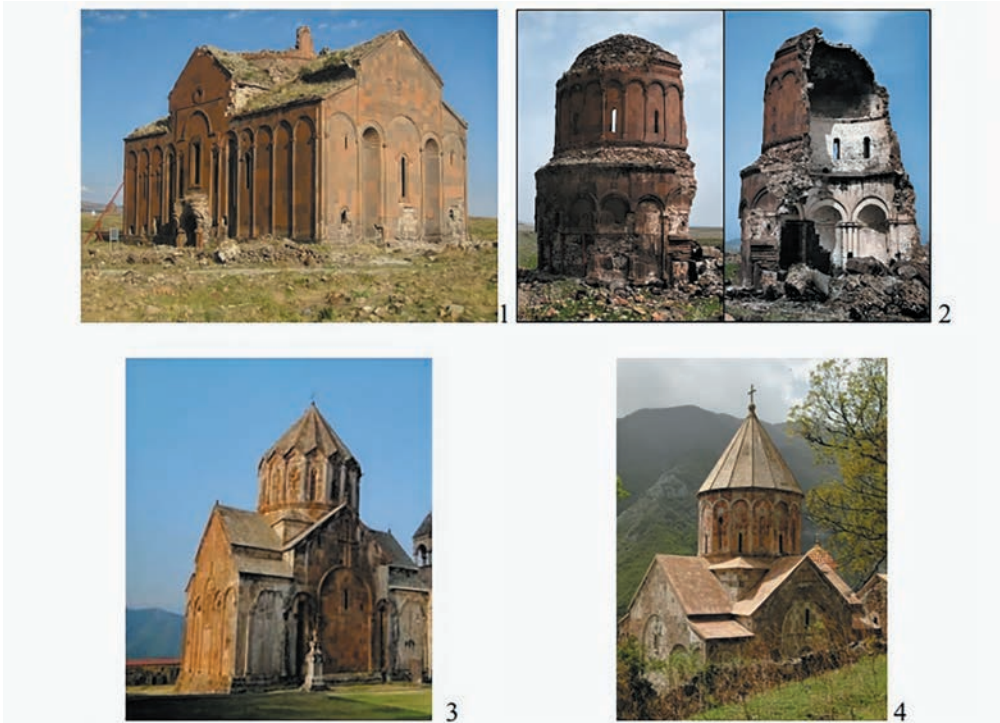

4

5

Նկ. 4. Վեղարների հովհարաձև լուծումը. 1. Հատիճավանքի Սր. Ասրվաձաձին, 2. Մարմաշենի Կաթողիկե, 3. Ամբերդի եկեղեցի, 4. Գանձասարի Սր. Հովհաննես Մկրտիչ, 5. Գրչավանքի գլխավոր եկեղեցի:

Նկ. 5. Դեկորատիվ կամարաշարի մոդիփը. 1. Անիի Մայր տաճար, 2. Անիի Փրկչի եկեղեցի, 3. Գանձասարի Սր. Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցի, 4. Դադիվանքի Արզու Խաթունի եկեղեցի:

Նկ. 6. Կրիպորական պարկերարարականները. 1. Հադիվանքի Սր. Աստվածածին, 2. Գանձասարի Սր. Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցի, 3. Դադիվանքի Արզու Խաթունի եկեղեցի:

Նկ. 7. «Բոի եղցի» վանքի եկեղեցիների ճակարների մշակումը.

1. փոքր եկեղեցու ճակարի մշակումը և արձանագրությունը,
2. մեծ եկեղեցու արևմտյան ճակարը և բարավորի շահմայրանն մշակումը:

Екатерина Лошкарева

К вопросу о датировке гавита церкви Сурб Григор Лусаворич Тиграна Оненца в Ани: применение профильного орнамента с вереницей геометрических зубцов в Захаридскую эпоху

Рис. 1. Ани, церковь Сурб Григор Лусаворич Тиграна Оненца с притвором и часовней. Вид с запада. Фото: Лошкарева Е. А., 2014.

Рис. 2. Ани, притвор церкви Тиграна Оненца. Арка с орнаментальным архивольтом. Фото: Лошкарева Е. А., 2014.

Րիս. 3. Գեգարձ, քրիտվոր շրկվի Կաթոցիկե. Շենթրալնոե քերկրլիե. Փոթո: Տուսլենկոձ Յ. Է., 2011.

Րիս. 4. Տացմոսաձանկ, Բիբլիոթեկա. Փրագմենթ աղկի Վիմլի. Փոթո: Լոշկարեձա Է. Ա., 2011.

Րիս. 5. Որ Յարացաձանկ, շրկլոձ. Կիմպան ձաքաձնոց աղկոձ. Փոթո: Տուսլենկոձ Յ. Է., 2011.

Рис. 6. Ванстан, остатки стен здания, обнаруженные во время раскопок. Фото: Калантар А., 1912-1913. Музей истории Армении. Негатив. № 1711. © Մշակութային արժեքների էլեկտրոնային փոխանակման շրջանարան URL: <https://treasury.am/hy/իմիդժակ-սկզբնական-5?query=Աշխարհիկ+Քալանթար> (1.07.2024 12:00)

Рис. 7. а — Макараванк, притвор. Пилыстра с орнаментальным поясом. Фото: Лошкарева Е. А., 2012. б — Сагмосаванк, притвор. Пилыстра с орнаментальным поясом. Фото: Лошкарева Е. А., 2011.

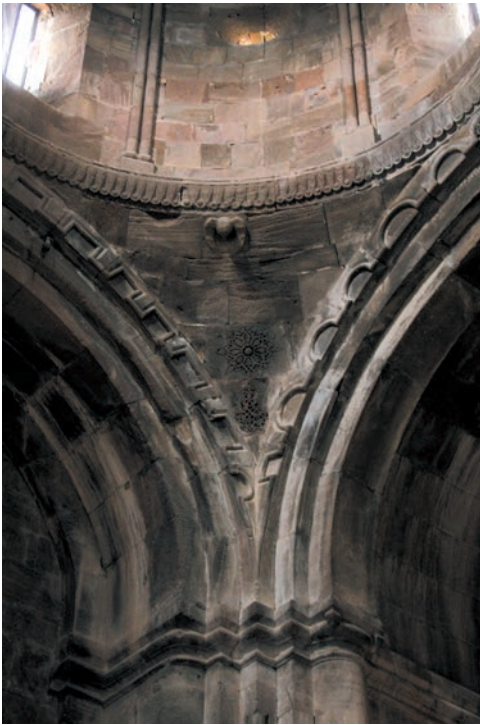

Рис. 8. Гандзасар, церковь Ованнес Мкртич.
Юго-западный подкупольный парус. Фото:
Лошкарева Е. А., 2012.

Рис. 9. Фрагмент деревянных перил из Великой мечети в Дивриги. Анкара, Музей Вакифа.
Фото: URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Divriği_Great_Mosque_and_Hospital#/media/File:Ankara_Vakif_Museum_4336.jpg (1.07.2024 12:00)

Рис. 10. Ани, притвор церкви Тиграна Оненца.
Вид на капители арки из притвора. Фото:
Фомина Е. О., 2014.

Լիլիթ Տեր-Մինասյան

Թորոս Թորամանյան, Միքայել Մազմանյան. Անիի պեղումներից մինչև Թորամանյանի գիտական ժառանգության հանրահռչակում

Նկ. 1. Արտանկար Տիգրան Հունենց եկեղեցու որմնանկարից, «Ս. Գրիգորը Տրդատի առաջ»:

Նկ. 2. Արտանկար Տիգրան Հունենց եկեղեցու որմնանկարից, «Ս. Գրիգորին ընդառաջ դուրս եկած Տրդատն ու արիազաց, վրաց, ալանաց թագավորները»:

Նկ. 3. Տունը, որտեղ Գյումրիում ապրել է Թորամանյանը:

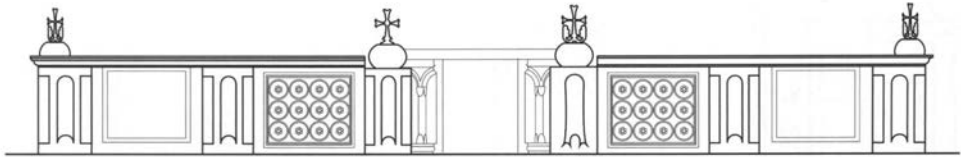

Նկ. 4. Միքայել Մազմանյան 1916 թվական:

Զարուհի Հակոբյան, Դիանա Գրիգորյան
 Չայկական վաղագույն բեմառեջքների հարդարանքը
 և ԱՆԻ գեղարվեստական ավանդույթը

Նկ. 1. Նոր Վարազավանքի Սբ. Ասրվածածին եկեղեցու բեմառեջքը (13-րդ դարի 1-ին կես), լուս.՝ Գ. Վարդանյանի, 2017 թ.:Ծ

Նկ. 2. Զվարթնոցի (Սբ. Գրիգոր) քրանարի (7-րդ դ. կես) պարվարի վերակազմությունը, հեղ.՝ Ա. Ղազարյան, 2000 թ.:

Նկ. 3. Գազկաշենի (Սբ. Գրիգոր) եկեղեցու (1001 թ.) բեմառեջքի հարվածը, լուսանկար, ՀՃՈՒՀ արխիվ:

Նկ. 4. Թեղենյաց վանքի Կաթողիկե եկեղեցու բեմաուղջքը,
լուս.՝ Ա. Պետրոսյանի, 2022 թ.:

Նկ. 5. Թեղենյաց վանքի Կաթողիկե եկեղեցու բեմաուղջքի ձախ
հարվածը, լուս.՝ Ա. Պետրոսյանի, 2022 թ.:

Նկ. 6. Մայր փաճարի (985-989, 992-1001 թթ.) արևմտյան ճակարի կենտրոնական պարուհանի շրջանակը, լուս.՝ Պ. Դոնասյերյանի, 2013 թ., ՀՃՈՒՀ արխիվ:

Նկ. 7. Սբ. Առաքելոց եկեղեցու (11-րդ դ. 1-ին քառորդ մինչև 1031 թ.) հարավային մուտքի վերևի պարուհանի շրջանակը, լուս.՝ Ա.-Մ. Մակարովայի, 2024 թ.:

Նկ. 8. Որոտնավանքի Սբ. Կարապետ եկեղեցու (1006 թ.) հարավային պարուստանի կամարունքը, լուս.՝ Դ. Գրիգորյանի, 2023 թ.:

Նկ. 9. Ցաղաց քարի 1041 թ. խաչքարերը, լուս.՝ Դ. Գրիգորյանի, 2023 թ.:

Նկ. 10. Բյուզանդական պարվարի սալ (11-12-րդ դդ.), Իզնիկի թանգարան, աղբյուրը՝ <https://www.flickr.com/photos/15457408@N06/2100816730/in/photostream/> (12.08.2024, 20:00):

Քնարիկ Ավերիսյան

Անիի պատմամշակութային հուշարձանների և եկեղեցիների պատկերները հայ նկարիչների ստեղծագործություններում

Նկ. 1. Գևորգ Բաշինջաղյան (1857 – 1925),
Պահակ աշտարակներ, 1884, կրավ,
յուղաներկ, 61 x 52,5, ՀԱՊ

Նկ. 2. Գևորգ Բաշինջաղյան (1857 – 1925), Անիի միջնաբերդը,
1894, կրավ, յուղաներկ, 53,5 x 71,5, ՀԱՊ

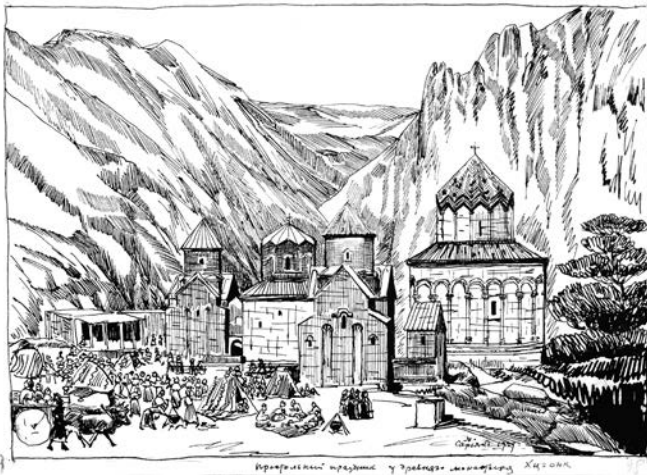
Նկ. 3. Արշակ Տերմիկելյան (1866-1947), Անի. Մայր տաճարը, 1905, թուղթ, ջրաներկ, 47 x 67,5, ՀԱԳ:

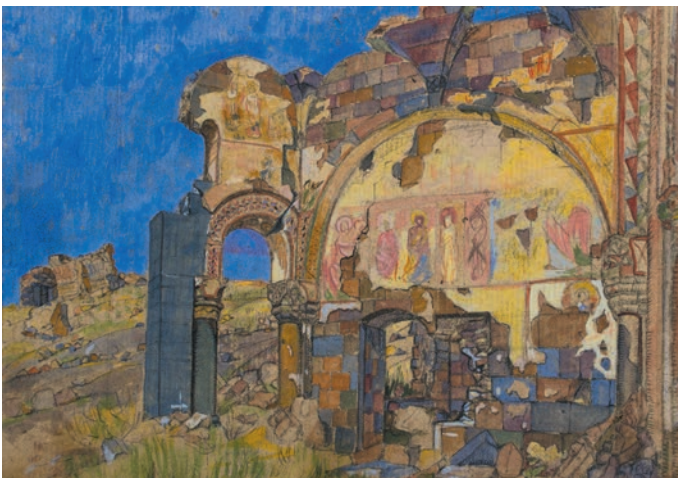
Նկ. 4. Վարդգես Մուրենյանց (1860 – 1921), Անի. Կանանց ելքը եկեղեցուց, 1905, կրավ, յուղաներկ, 133 x 107, ՀԱԳ:

Նկ. 5. Հակոբ Կոչոյան (1883- 1959), Անիի ավերակները, 1919, թուղթ, գուաշ, 28,5 x 9,5, մասնավոր հավաքածու:

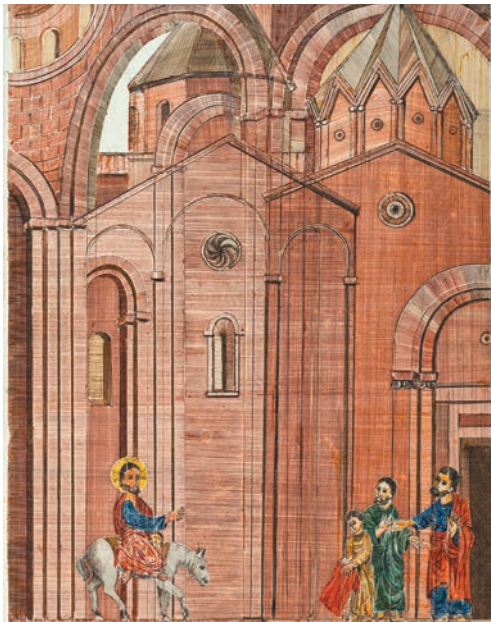
Նկ. 6. Մարտիրոս Սարյան (1880-1972), Եկեղեցական Կոն- Խժկոնքի հինավուրց վանքում, 1929, թուղթ, փուշ, 12 x 17, Մարտիրոս Սարյանի Կոն-Թանգարան:

Նկ. 7. Սյունիան Թարյան (1893-1954), Անի. Տիգրան Հունանցի եկեղեցու բեկորները որմնանկարներով, 1920, թուղթ, ջրաներկ, 23,5 x 30, ՀԱՊ:

Նկ. 8. Ժան Գաոզու (1907- 2000), Անիի
ավերակներ, 1974, թուղթ, վիմագրություն,
24,5 x 19,5 / 45 x 31,4, ՀԱՊ:

Նկ. 9. Ռիչար ժերանյան (1921-2019),
Քրիստոսի մուտքը Անի (ըստ հեղինակի), 1989,
սրվարաթուղթ, փուշ, մարիկ, ծայր,
65,1 x 50,2, ՀԱՊ:

Նկ. 10. Մկրտիչ Քաճախյան (1915-1971), Հովհաննես Թումանյանը և Ավետիք Իսահակյանը Անիում, կրակ, յողաներկ, 140 x 180, ՀԱՊ:

Նկ. 11. Սամվել Գեղորոյան (1941-2012), «Կսեն, թե Անին փող եկավ լալեն», 2011, կրակ, ակրիլ, 63 x 117, ընդհանրի սեփականություն: